

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.055/2021/7. szám

A Debreceni Ítéltábla a Z. Tóth Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Szalay-Tóth Katalin ügyvéd) által képviselt I. rendű felperes neve (cím) I. rendű és II. rendű felperes neve (cím) II. rendű felpereseknek – a dr. Márton Veronika (cím) ügyvéd által képviselt I. rendű alperes neve (cím) I. rendű és II. rendű alperes neve (cím) II. rendű alperesek ellen személyiségi jogsértés miatt indított perében a Miskolci Törvényszék 21.P.20.522/2019/58. számú ítélete ellen az I. és II. rendű felperesek részéről 60., az I. és II. rendű alperesek részéről 59. sorszám alatt előterjesztett fellebbezések folytán – tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét részben megváltoztatja az alábbiak szerint:

- a jogsértő kutyatartás mértékére vonatkozó megállapítást „5 (öt) -nél nagyobb létszámra” változtatja, az I. és II. rendű alpereseket pedig ez alapján kötelezi a jogsértés abbahagyására,
- mellőzi az I. rendű alperes jogsértéstől való eltiltását,
- a II. rendű alperes jogsértéstől való eltiltása körében a kutyák számának csökkentésére történt kötelezését „5 (öt) egyedre” változtatja,
- felemeli az I. és II. rendű felpereseket személyenként megillető sérelemdíj összegét 200 000 (kétszázezer) forintra,
- mellőzi az I. és II. rendű felperesek perköltség viselésére történő kötelezését, és megállapítja, hogy egyik fél sem köteles perköltség megtérítésére,
- leszállítja az I. és II. rendű felpereseket egyetemlegesen terhelő illeték összegét 156 000 (százötvenhatezer) forintra,
- felemeli az I. és II. rendű alpereseket egyetemlegesen terhelő illeték összegét 84 000 (nyolcvannégyezer) forintra.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. és II. rendű felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg 15 napon belül az I. és II. rendű alpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 49 286 (negyvenkilencezer-kétszáznyolcvanhat) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az I. és II. rendű felpereseket, hogy egyetemlegesen 313 920 (háromszáztizenháromezer-kilencszázhusz) forint, az I. és II. rendű alpereseket, hogy egyetemlegesen 13 080 (tizenháromezer-nyolcvan) forint fellebbezési illetéket fizessenek meg az államnak, az állami adóhatóság külön felhívására.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az I. és II. rendű felperesek által lakott, az I. rendű felperes kizárólagos tulajdonában álló cím 1 szám alatti ingatlan (a továbbiakban: felperesi ingatlan) szomszédos az I. és II. rendű alperesek által lakott, az I. rendű alperes 1/2 arányú tulajdonában álló, a teljes ingatlanra fennálló holtig tartó haszonélvezeti jogával terhelt cím 2 szám alatti ingatlannal (a továbbiakban: alperesi ingatlan). A mintegy 50-60 méter hosszúságú ingatlanok a hátsó részükön szántóval határosak, míg a rajtuk lévő lakóépületek – mindkét telken – az utcafronti kerítéstől néhány méterre, hozzávetőleg egymás mellett helyezkednek el. Az ingatlanok K. családi házas, falusias környezetében helyezkednek el, ahol az állattartás megszokott, kutya tartása vagyónvédelmi okokból is indokolt: az I. és II. rendű felpereseknek 2 kutyája van, de a felek szomszédságában is tartanak kutyát.

[2] A kétszintes felperesi lakóházon műanyag nyílászárók, azokon hang- és hőszigetelést biztosító töltettel ellátott alumíniumredőnyök vannak. Az emeleten található felperesi hálósoba az udvarra néző ablakkal rendelkezik, illetőleg az innen nyíló és a lakóház végénél található garázs lapos tetején kialakított terasz is az udvarra néz, ahonnan rálátni az alperesi telekre. A két ingatlan közötti határvonalon korábban tujasor mellett emelt drótkerítés volt, amelyet az I. és II. rendű felperesek 2 méter 20 centiméter magas zárt kerítésre cseréltek a perindítást megelőzően.

[3] A II. rendű felperes 2016. márciusában költözött a felperesi tulajdonában lévő ingatlanba: a II. rendű alperes ekkor is tartott kutyát (fajtája szerint staffordshire terriert) az alperesi ingatlanon, de az I. és II. rendű felperesek nem érezték zavarónak 1-2 kutya jelenlétét. A II. rendű alperes által az udvaron láncon és kennelben tartott kutyák száma 2018. év márciusára 3-4-re, júliusára 18-ra, 2018. szeptember 18. napjára (az időközben az I. és II. rendű felperesek által indított birtokvédelmi eljárás helyszíni szemléjének időpontjára) 16-ra (8 kölyök és 8 kifejlett példány), novemberre 19-re nőtt.

[4] Miután a növekvő falka ugatásának zaja és a kutyatartással járó szaghatás egyre zavaróbbá vált az I. és II. rendű felperesek számára, előbb szóban kifogásolták ezt az I. és II. rendű alpereseknél, majd az I. rendű felperes 2018. szeptember 4-én birtokvédelmi kérelmet terjesztett elő a jegyzőnél: ebben előadták, hogy nem tudnak pihenni az ugatás miatt, patkányok és bűz jelentkezett. A K.-i K. Ö. Hivatali Jegyzője a K/1...-5/2018. számú határozatával helyt adott az I. rendű felperes birtokvédelmi kérelmének, és felszólította az I.

rendű alperest, hogy kérjen hatósági ellenőrzést az állatvédelmi hatóságtól az ebek megfelelő tartási körülményeinek vizsgálatára, és a hatósági ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet legkésőbb 2018. november 15-ig mutassa be. A határozat indokolásában rögzítettek szerint az I. és II. rendű alperesek felhívás ellenére sem terjesztettek elő nyilatkozatot, míg a 2018. szeptember 18-i helyszíni szemle alkalmával 8 darab három hónapos és 8 darab kifejlett staffordshire terrier fajtájú kutyát találtak vasból készült kennelekben elhelyezve: a helyszíni szemle alatt a kutyák nyugodtan viselkedtek, csendben feküdtek, ugatást kizárólag a szemlét végzők érkezésekor és távozásakor tapasztaltak, szaghatás nem volt. A II. rendű alperes nyilatkozata szerint 6 kölyökkutyát és 3 kifejlett egyedet záros határidőn belül elvisz, a maradék 7 kutyát kívánja az ingatlanon tartani (közülük két kutyával súlyhúzó versenyekre jár).

[5] Ennek ellenére a kutyák létszáma csak átmenetileg csökkent (majd a fentiek szerint tovább emelkedett), 2018. decemberében pedig arról tájékoztatta az I. rendű felperest, hogy magatartása nem birtokháborító.

[6] Mivel az I. és II. rendű alperesek nem válaszoltak az I. és II. rendű felperesek ezt követő, 2018. december 20-i írásbeli felszólítására, az I. rendű felperes 2019. március 6-án ismét a jegyzőhöz fordult birtokvédelemért, hivatkozva arra, hogy az immáron 20 kutya nem megfelelő tartása miatt nem tudnak pihenni (éjszaka pedig aludni), illetőleg hátsó kerítésen kívül felhalmozott kutyaürülék jelentős bűzzel és fertőzésveszéllyel jár. Az I. rendű felperes ezt követően a 2019. október 31-én a jegyzőnek címzett levelében kérte kivizsgálni az immáron 22 kutya jelenléte, ugatása és szaghatása okozta problémát, továbbá tájékoztatást kért a nem megfelelő állattartás miatti hatósági intézkedésekről és esetlegesen alkalmazott szankciókról. A jegyző 2019. november 28-án arról adott tájékoztatást, hogy a korábbi bejelentés alapján jegyző és a B.-A.-Z. Megyei Kormányhivatal M.-i Járási Hivatal Élelmiszerláncbiztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főosztály Élelmiszerláncbiztonsági és Állategészségügyi Osztálya közös, 2019. március 12-i helyszíni bejárása során több, az állattartással összefüggő hiányosságot és szabálytalanságot tártak fel az alperesi ingatlanon, amelynek kiküszöbölésére el kell szállítani az alperesi ingatlan mögötti útra elhelyezett kutyaürüléket is tartalmazó hulladékot, be kell mutatni az ebek oltási könyvét K. K. Ö. Hivatalában, az állatok elhelyezésére használt kenneleket a hatályos jogszabályoknak megfelelően kell kialakítani, hogy azok megfeleljenek a kedvtelésből tartott állatok tartásáról és forgalmazásáról szóló 41/2010. (II. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 14. §-ának (2), (4), (5) és (6) bekezdéseiben foglaltaknak, olyan megfelelő trágyatárolót kell kialakítani, amely a kutyaürülék ártalommentes ideiglenes elhelyezését szolgálja, továbbá gondoskodni kell annak rendszeres ürítéséről és a kutyaürülék elszállításáról. A II. rendű alperes ezt követően, 2019. március 18-án bemutatta az oltási könyveket és igazolta, hogy elszállították a kutyaürüléket is tartalmazó hulladékot, majd átalakította a kenneleket is, a kutyaürülék ideiglenes elhelyezésére pedig az I. és II. rendű alperesek 120 literes fedeles kukákat állítottak fel.

[7] E per 2019. március 14-i megindítását követően, 2020. június 20-ra 8-ra csökkent az alperesi ingatlanon tartott kutyák száma. A II. rendű felperes a per során, 2020. február hónapban elköltözött a felperesi ingatlanból (ekkor az I. rendű felperes is csak hétköznapiakon, aludni járt haza, a hétvégéket a II. rendű felperessel töltötte), majd az elsőfokú eljárás során az I. rendű felperes is elköltözött, a felperesi ingatlant pedig az I. rendű felperes barátja és annak ismerősei használják.

[8] Az alperesi ingatlanon tartott kutyák számának 2018. nyarától kezdődő drasztikus, egyben szükségtelen emelkedésével megnövekedett – alkalmanként a lakóingatlanon belül is érzékelhető – zaj (ugatás, vonyítás, lánccsörgés) és bűz sérti az I. és II. rendű felperesek magánéletét (ennek részeként pihenését és nyugodt lakókörnyezetét), az ebből adódó feszültség pedig érintette házastársi kapcsolatukat is; emellett sérti életvitelüket, életfeltételeik kialakításának addigi rendjét is, mivel a megváltozott körülmények miatt a szabadidejük ingatlanban való eltöltése (medence használata, vendégek fogadása, egyéb) is elnehezült, amelyet a tömör kerítés létesítése sem oldott meg.

[9] Az I. és II. rendű felperesek keresetükben kérték annak megállapítását, hogy az I. és II. rendű alperesek megsértették a magánélethez és magánlakáshoz fűződő személyiségi jogaikat azzal, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperes ingatlanán a kedvtelés mértékét meghaladó létszámú kutyát tart, az állatok állandó ugatása pedig napi rendszerességgel megnehezíti, időszakonként pedig ellehetetleníti a felperesek ingatlana használatát, sérti otthonuk nyugalma, amely mellett a jogsértés abbahagyására kérték kötelezni az I. és II. rendű alpereseket, a II. rendű alperest pedig eltiltani az alperesi ingatlanon folytatott kutyatartástól, továbbá kérték az I. és II. rendű alperesek egyetemleges kötelezését, hogy fizessenek meg az I. és II. rendű felpereseknek személyenként 2 000 000 Ft sérelemdíjat és perköltségüket. Hivatkozásuk szerint a 2018. márciusától kezdődően nagyobb számban (bizonyos időszakban 22), nem megfelelő körülmények között tartott kutyáktól származó zaj, a felhalmozódott ürülék bűze, az elszaporodott patkányok miatt nem tudják magukat kipihenni, négy-öt óránál többet nem tudnak aludni, nyáron a bűz miatt csukott ablaknál kénytelenek aludni, 2018. nyarától nem lehet a teraszon étkezni, ott esténként beszélgetni, baráti összejöveteleket tartani, enyhe antidepresszáns szedésére szorulnak, feszült, stresszes állapotuk kihat a házasságukra is. Előadásuk szerint az általuk a lakóházban mért zajszint magasabb a megengedettnél.

[10] Az I. és II. rendű alperesek ellenkérelmükben kérték a kereset elutasítását. Nem tették vitássá, hogy egyes megjelölt időszakokban milyen létszámú volt az állomány, azonban hivatkozásuk szerint a kutyák tartása a hatósági eljárásokat követően már megfelel a szabályoknak. A kutyák nem zavarják a szomszédaikat, az I. és II. rendű felperesek pedig csak az egyéb okból megromlott jószomszédi viszony miatt kifogásolják az alperesi ebtartást, ténylegesen személyiségi jogaik nem sérültek, illetőleg azt az alkalmatlan és jogellenes, részben a kutyák provokálását követően készített bizonyítékaikkal nem is támasztották alá. K.-ban egyébként is megszokott és elfogadott több kutyát tartani, amelyet a község szélső utcájában a vagyonvédelem is indokol.

[11] Az elsőfokú bíróság a fellebbezésekkel támadott ítéletével megállapította, hogy az I. és II. rendű alperesek az alperesi ingatlanon „kettőnél nagyobb létszámú kutyatartásból eredő, a kutyaugatással okozott zajhatással, a kutyaürülék szakszerűtlen kezelésével okozott szaghatással megsértették I. és II. rendű felperesek magánélethez, magánlakáshoz fűződő személyiségi jogát.” Emellett a jogsértés abbahagyására kötelezte az I. és II. rendű alpereseket, illetőleg eltiltotta őket a jogsértéstől, és kötelezte a II. rendű alperest, hogy 60 napon belül „csökkentse az ingatlanon tartott kutyák létszámát két egyedre.” Kötelezte az I. és II. rendű alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg 15 napon belül az I. és II. rendű felpereseknek személyenként 100 000 Ft sérelemdíjat. Ezt meghaladóan elutasította a keresetet. Kötelezte az I. és II. rendű felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az I.

és II. rendű alperesek részére 135 000 Ft perköltséget, az államnak pedig 162 000 Ft feljegyzett peres eljárási illetéket, míg az I. és II. rendű alpereseket 78 000 Ft illeték megfizetésére kötelezte.

[12] Az ítélet indokolásának történeti tényállásában foglaltak szerint köztudomású tény, hogy 3-4 vagy annál több kutya tartása – függetlenül azok fajtájától – a létszámmal arányosan jelentős hang- és szaghatással jár. Az I. és II. rendű felperesek által becsatolt, 2018. június 24. és 2019. február 22. napjai között különböző napszakokban készített 23 hangfelvételen – rövid szünetekkel – folyamatos kutyaugatás hallható, esetenként több órás időtartamban.

[13] Ezt követően a magán- és családi élet, valamint a magánlakás sérthetetlenségéhez fűződő jogok kapcsán ismertette Magyarország Alaptörvénye I. cikkének (3) és VI. cikkének (1) bekezdését, ezek dologi jogi vetületeként pedig a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:23. §-át, amely szerint a tulajdonos a dolog használata során köteles tartózkodni minden olyan magatartástól, amellyel másokat, különösen szomszédjait szükségtelenül zavarná, vagy amellyel jogai gyakorlását veszélyeztetné. Utalt továbbá Magyarország Alaptörvényének XX. cikkének (1) bekezdésére, amelynek értelmében mindenkinek joga van a testi-lelki egészséghez, majd ismertette a Ptk. 2:42. §-ának (1) bekezdéséből, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy törvény és mások jogainak korlátai között személyiségét szabadon érvényesíthesse, és hogy őt abban senki se gátolhassa; a személyiségi jogok a törvény védelme alatt állnak. Idézte a Ptk. 2:43. §-ának b) pontját, amely szerint a személyiségi jogok sérelmét jelenti különösen a személyes szabadság, magánélet, a magánlakás megsértése. Ezt követően ismertette a Ptk. személyiségi jogok megsértésének szankcióira vonatkozó rendelkezései közül 2:51. § (1) bekezdésének a-d) pontjában, továbbá a 2:52. § (1) és (2) bekezdéseiben rögzítetteket.

[14] A bírói gyakorlatból pedig kiemelte, hogy a magánlakás az a térben is meghatározott helyiség, ahhoz tartozó bekerített hely, ahol a lakás használója autonóm módon, mástól nem zavartatva határozhatja meg életfeltételei kialakításának és gyakorlásának rendjét, szabályait. A magánlakás személyiségi jogi védelme elsősorban az így kialakított „rendet” védi, nem az ingó- és ingatlan dolgokhoz fűződő birtokosi hatalmat. Elsősorban ebben különbözik a magánlakáshoz fűződő személyiségi jogi védelem a birtokvédelemtől (Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.859/2009/4., Pf.I.20.585/2018/3.). A magánlakáshoz fűződő jog megsértését – a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 100. §-ához mérten – az állított zavaró hatás akkor valósítja meg, ha az szükségtelen. Szükségtelennek az a behatás minősül, amely mások jogos érdekeit – az adott körülmények között fennálló tűrési kötelezettségüket meghaladó mértékben – sérti (Kúria Pfv.I.20.285/2013/4.).

[15] Az ítélet indokolása szerint a magánlakás zavartalan használatához hozzátartozik a belső helyiségek mellett a lakáshoz tartozó terasz, udvar és kert használata is, ennek részeként bármely szabadidős, rekreációs vagy munkavégzéshez kapcsolódó tevékenység vagy attól való tartózkodás, nyáron pedig az is, hogy nyitott ablaknál lehessen aludni, pihenni, beszélgetni, a szabadban étkezni, beszélgetni, pihenni, társasági tevékenységet folytatni. Emellett pedig a házassági kapcsolatot, a családi életet ért negatív behatás a magánélet sérelmét jelenti. A Fővárosi Ítéltábla Pf.21.106/2016/7. számú határozatában kifejtettek szerint pedig a felperes választása szerint abban az esetben is kérheti

keresetének személyiségi jogsértésen alapuló elbírálását, ha az annak alapjául szolgáló tények átfedést mutatnak a birtokháborítás tényállásával.

[16] Ezt követően idézte a R. 14. §-ának (2) bekezdését, amely szerint, a kedvtelésből tartott állatot úgy kell tartani, hogy az állattartás lehetővé tegye annak természetes viselkedését, ugyanakkor a környező lakóközösség kialakult szokás és életrendjét tartósan, szükségtelenül ne zavarja. Azt pedig, hogy a zavarás szükségtelen-e és azt mások milyen mértékig kötelesek tűrni, az ügy összes körülményének mérlegelésével kell eldönteni. Mindig az adott ügyben kell elbírálni – nem pedig általánosságban –, hogy a zavarás szükségtelen-e, meghaladja-e az ilyen helyzetben általában elviselhető mértéket (BH2012. 260.). A Kúria Pfv.III.20.650/2014/6. számú határozata szerint az, hogy a zavarás a még elviselhető mértéket meghaladja-e, nem szakértői kérdés, hanem a bírói mérlegelés körébe tartozik, melynek során a felek érdekeinek egybevetett értékelését kell elvégezni.

[17] Az I. és II. rendű felperesek érdekében állt annak bizonyítása, hogy személyiségi jogaikat megsértették, ez alapján pedig az általuk megjelölt jogkövetkezmény (ideértve a sérelemdíj mértékét is) alkalmazható. Ezzel összefüggésben azonban csak azok a behatások lehetnek személyiségi jogot sértőek, amelyek elviselésére a személy az együttélés követelményeiből adódóan nem köteles, illetve a mindennapi élettel együtt járó kockázatokat, kellemetlenségeket meghaladják. (Fővárosi Ítéltábla Pf.21.106/2016/7.). A magánlakás használatával összefüggően ezek az épített környezet jellegéből, az emberi együttélésből eredő, azzal indokolható, zavaró behatásokon jelentős mértékben túllépő behatások. Az a zavarás, amely ekként nem minősül szükségtelennek, nem valósít meg a Ptk. 2:42. §-ának (1) bekezdése szerint személyiségi jogsértést.

[18] Az elbírált kereseti kérelem és a bizonyítás eredményének mérlegelése körében előre bocsájtotta, hogy mint elkésettet visszautasította a 37. sorszám alatt előterjesztett keresetváltoztatás iránti kérelmet, az I. és II. rendű alperesek 2020. június 26-án előterjesztett utólagos bizonyítás iránti kérelmét a felperesi ingatlanból kiszűrődő „vadászkürt hangjára emlékeztető” hanghatásra vonatkozóan, továbbá az I. és II. rendű felperesek 2020. december 3-án előterjesztett utólagos bizonyítás iránti kérelmét az alperesi jövedelemszerzésre vonatkozó célzat körében.

[19] Figyelembe vette és a tárgyaláson lejátszotta ugyanakkor az I. és II. rendű alperesek által jogsértőnek állított adathordozón becsatolt felvételeket. Az alperesi ingatlanról készített fénykép- és videofelvételek az alperesi lakóházat, udvart, az azon elhelyezett építményeket, azok állapotát és a kutyák elhelyezkedését rögzítették, azokon sem az I. és II. rendű alperesek, sem más személyek nem láthatóak, illetőleg kifejezetten a környezet bemutatására koncentrálnak. A hangfelvételek kapcsán pedig nem volt vitás, hogy azokon az alperesi kutyák hallhatók. Bár a II. rendű alperes és az I. rendű felperes közötti beszélgetésről készített felvétel érintheti a II. rendű alperes személyhez fűződő jogát, a hangfelvételt nem, csak a beszélgetés leiratát csatolták be, amelynek tényét és tartalmát a II. rendű alperes is elismerte. Az I. és II. rendű felperesek pedig helyesen hivatkoztak a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 269. §-ának (4) és (5) bekezdései alapján arra, hogy e bizonyítási eszközök olyan jelentős tényekre irányultak, amelyek bizonyítása más módon csak aránytalan nehézség árán lett volna lehetséges. A becsatolt hangfelvételek és az I. és II. rendű felperesek által bejelentett tanúk vallomása alapján is megállapítható a zavaró hanghatás.

[20] Ez utóbbiak körében értékelte F.M. J., Gy. K. és a 2019. tavaszi kerítésjavításnál F. M.-nak segédkező Sz. Z. tanúvallomását is; ez utóbbi tanú az alperesi telekhatáron túl felhalmozott kutyaürülékdomb bűzéről is beszámolt. Elfogadta továbbá az I. és II. rendű felperesekkel baráti viszonyban álló K. A. E. és K. Zs. hangfelvételekkel és az előző tanúvallomásokkal összhangban lévő vallomásait is, akik a kutyák szabadtéri programokat is akadályozó zavarása mellett beszámoltak az I. és II. rendű felperesek kialvatlanságból eredő feszültségéről, egymáshoz való viszonyuk 2018. évtől kezdődő romlásáról.

[21] A II. rendű alperes nyilatkozata szerint kedvtelésből tart kutyát, bár csak 2 eb esetében csatolt a perindítást megelőzően történt nem hivatalos versenyen elért eredményre vonatkozó oklevelet is. Az I. és II. rendű alperesek nem tudták bizonyítani, hogy zavaró kutyaugatásról azért készülhetett hangfelvétel, mert a felperesi ingatlanról ingerelték a kutyákat. Az elsőfokú bíróság nem fogadta el az erre nézve bejelentett F. K. ellentmondásos tanúvallomását, amelyben nem tudott magyarázatot arról, hogy amennyiben senki nem volt otthon az alperesi ingatlanban, ő hogyan került annak udvarára, illetőleg hogyan láthatta, hogy a II. rendű felperes átlocsol; e tanú ugyanakkor úgy nyilatkozott, hogy az I. rendű alperes – az alperesi nyilatkozattal ellentétben – tőle nem hallhatta, hogy látta a II. rendű felperest műanyag kannákat összeütni, hogy ingerelje a kutyákat. Az I. és II. rendű alperes által tanúként meghallgatni kért F. I. pedig átellenben szomszéd, akit bár a kutyák nem zavarnek, vallomása az I. és II. rendű felperesek által megélt zavarás cáfolatára nem alkalmas.

[22] Az I. és II. rendű felperesek nem a zaj határértékének túllépése miatt érvényesítettek igényt, ezért zajszakértő kirendelése szükségtelen volt. Az elsőfokú bíróság pedig tájékoztatta a feleket az érdemi tárgyaláson a Pp. 266. §-ának (2) és (4) bekezdései alapján, hogy köztudomású tényként veszi figyelembe, hogy a nagyobb létszámú, akár 8-10, 20-22 kutya ugatása jóval meghaladja a falusias, családi házas övezetben szokásos kutyatartásból eredő zajhatást, illetőleg az ilyen létszámú kutya adott területen, telken való tartásával a kutyák ürülékével, vizeletével, esetleges takarmányozásával összefüggő szaghatás is jelentős. Bár az alperesi képviselő (ugyancsak staffordshire terrier fajtájú kutya tulajdonosaként) állította, hogy az ugatás vagy, hogy ugatással ingerlik egymást nem jellemző, ellenbizonyításra vonatkozó indítványa nem volt. A II. rendű alperes pedig ugyan hivatkozott arra, hogy megfelelően tartja a kutyákat, és pótolta az állatvédelmi hatóság által megállapított hiányosságokat, pusztán a hiányosságok feltárásának lehetősége igazolja, hogy 2018. tavaszától 2019. novemberéig megsértette a R. 14. §-ában foglaltakat. Arra azonban okkal hivatkoztak, hogy a kutya tartása megszokott a falusias, község utolsó utcájában szántóterületekre kifutó udvarokban, az ugatás pedig a tartással együtt járó olyan szükséges hanghatás, amit az I. és II. rendű felperesek kötelesek tűrni. Az ugyanakkor sértheti a személyiségi jogot, aminek elviselésére az I. és II. rendű felperesek nem kötelesek az együttélés követelményeiből adódóan sem, illetőleg a mindennapi élettel együtt járó kockázatot meghaladó kellemetlenséget okoz. Bár az I. és II. rendű alperesek az állomány létszámára és a tartási körülményekre vonatkozó bizonyítási indítványt terjesztettek elő (48. sorszámú beadvány), az nem felelt meg a Pp. 275. §-ában foglaltaknak, ezért azt a törvényszék mellőzte a Pp. 276. §-a (4) bekezdésének a) pontja alapján.

[23] Lényegében a felek egyező előadásából volt megállapítható, hogy a 2018. tavaszát megelőző alperesi kutyatartás nem bírt zavaró hatással; az I. és II. rendű felperesek

állították, hogy az ezt megelőző hosszabb időszakon keresztül két kutyát tartottak az alperesi ingatlanon, az I. és II. rendű alperesek pedig a fentiek szerint nem igazolták, hogy mindig is kettőnél több, öt-hat kutyájuk volt. Az I. és II. rendű alperes azonban nem tilthatóak el az ingatlanukon való kutyatartástól, de az I. és II. rendű felperesek által felajánlott bizonyítás is csak azt igazolta, hogy a kettőnél több kutya tartása okozza szükségtelen zavarásukat, személyiségi jogaik megsértését. Ezért a Ptk. 2:51. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján megállapította, hogy az I. és II. rendű alperesek a kettőnél több kutya tartásával sértették meg az I. és II. rendű felperesek magánlakáshoz és magánélethez fűződő jogát. Mivel a jogsértés jelenleg is fennáll, a Ptk. 2:51. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján eltiltotta az I. és II. rendű alpereseket a további jogsértéstől, és a jogsértés abbahagyására, ennek érdekében pedig az állomány létszámának 2-re történő csökkentésére kötelezte a II. rendű alperest. A teljesítésre megszabott 60 nap alkalmas arra, hogy az ezt meghaladó populációt elhelyezze a további kutyáinak tartására hivatott, a településhez közeli zártkerti ingatlanán (esetleg másoknak elajándékozva).

[24] A 2 000 000 Ft összegű sérelemdíj azonban eltűzött volt. Az elsőfokú bíróság azt vette figyelembe a Ptk. 2:52. §-ának (2) bekezdése alapján, hogy a jogsértés ténye az I. és II. rendű felperesek mindennapjait érinti, azt azonban nem igazolták, hogy egészségük e jogsértés következtében romlott meg olyan mértékben, hogy enyhe antidepresszáns szedése vált indokolttá; ez ugyanis szakkérdés, az erre vonatkozó tájékoztatást követően azonban nem indítványoztak szakértői bizonyítást. K. Zs. és K. A. tanúvallomása ugyanakkor igazolta, hogy a jogsértés miatt már nem látták vendégül otthonukban őket, az I. és II. rendű felperesek párkapcsolata megváltozott. M.-né Sz. I. pártápoló tanúvallomása pedig azt is igazolta, hogy a párkapcsolat megromlásának egyik, részbeni kiváltó oka az alperesi ingatlanon tartott kutyák zavaró hatásával van összefüggésben. A jogsértés a perindításig, sőt az azóta ítélethozatalig eltelt több, mint 2 éve fennáll, amelyet a jegyzői határozat többszöri felhívása ellenére sem szüntettek meg. A patkányokra vonatkozó felperesi hivatkozás azonban nem nyert igazolást, mint ahogy sem, hogy okozati összefüggés áll fenn a jogsértés és a felperesi elköltözés között. Mindezekre tekintettel személyenként 100 000 Ft-ban látta megállapíthatónak az I. és II. rendű felpereseket személyenként megillető sérelemdíj összegét.

[25] A perköltség viseléséről az alapján rendelkezett, hogy az I. és II. rendű felperesek személyenként az I. és II. rendű alperesekkel szemben előterjesztett megállapítási kereset tekintetében (600 000 Ft), a jogsértés abbahagyása és a jogsértéstől eltiltás tekintetében fele részben (300 000 – 300 000 Ft), a 2 000 000 Ft összegű sérelemdíjból 100 000 Ft tekintetében minősülnek pernyertesnek, amely 34%-os pernyertességet jelent. Ez, a perben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog, továbbá az EBH1999. 94. alapján 240 000 Ft illeték pervesztesség arányában történő viselésére kötelezte a feleket, míg az I. és II. rendű felperesek a Pp. 83. §-ának (2) bekezdése alapján kötelesek viselni a nagyobb részben pernyertesnek tekinthető I. és II. rendű alperesek jogi képviselője által a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: díjrendelet) 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján felszámított 135 000 Ft perköltséget.

[26] Valamennyi fél fellebbezett az ítélet ellen.

[27] Az I. és II. rendű felperesek fellebbezésükben kérték az elsőfokú ítélet megváltoztatását és az I. és II. rendű alperesek kereset szerinti sérelemdíj megfizetésére

történő kötelezését, emellett perköltségigényük is volt. Hivatkozásuk szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta – a fellebbezésben részletesen idézett – személyes nyilatkozataikat, továbbá az általuk a keresetlevélben előadottakat a kutyák 2018. tavaszától/nyarától elviselhetetlenné váló hatásáról. Emellett utaltak K. A. felperesi előadásokat alátámasztó tanúvallomására, amelyből megállapíthatóan az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal, hogy milyen mértékben sérült az otthonuk zavartalanságához, a pihenést nyújtó otthonhoz fűződő joguk, hanem azt értékelte elsősorban, hogy az egészségük mennyire rendült meg. A Kúria a Pfv.III.20.650/2014. számú ítéletében kiemelte, hogy az állattartónak nemcsak a saját érdekeiből kell kiindulnia, hanem figyelembe kell vennie a szomszédok érdekeit is, a szükségtelenül fennálló zavarás, azaz az őket szükségtelenül zavaró kutyaugatás pedig, ha túlmegegy egy határon, jogellenességet jelent a „kártérítés” szempontjából. Hálózobájuk ablaka nem vitásan az alperesi udvarra néz, ahol nagy létszámú kutya tartózkodik, a kutyák állandó ugatása, vonyítása pedig túlterjeszkedik a szükségtelen zavaráson, sérti a magánlakás zavartalan használatához és az abban való pihenéshez való jogukat. Ezzel kapcsolatban hivatkoztak a Legfelsőbb Bíróság Kfv.III.37.278/2007/8. számú ítéletében kifejtettekre is. Ez alapján szinte érdektelen, hogy hány kutya tartózkodik az ingatlanon, mivel egy kutya is tud olyan zajt csapni, amely alkalmas a személyiségi jogok megsértésére és a sérelemdíj megállapítására. Ők pedig már 2018. nyarától kénytelenek hosszú hétvégéket szervezni, amivel hétvégi pihenésüket biztosítani tudják. Utalva a Ptk. 2:52. §-ában foglaltakra és azzal összefüggésben a Kúria Tanácsadó Testülete által kifejtettekre az szűrhető le, hogy e törvényi rendelkezések céljának az a jogalkalmazás felel meg, amely nem marasztal olyan alacsony összegben, ami nem alkalmas sem a sérelem kompenzálására, sem a jogsértéstől visszatartó preventív hatás kifejtésére. Nem csupán az Alaptörvény deklarálja a magánlakáshoz, a magánélet zavartalanságához, illetőleg az abban való pihenéshez való jogot, hanem a magánélet védelméről szóló 2018. évi LIII. törvény (a továbbiakban: magánélet tv.) is. Az pedig megállapítható, hogy a perben érintett jogaik az I. és II. rendű alperesek magatartásának következtében lehetetlenültek el, amellyel elveszítettek baráti kapcsolataik színterét, saját lakóingatlanukat, a nyugalom és pihenés hiánya megzavarta az egyébként bensőséges párkapcsolatukat, amelynek következtében párterápiára is kényszerültek, illetőleg albérletet vettek ki. Az alperesi ingatlanban ugyanakkor a II. rendű alperes vállalása ellenére sem csökkentették a kutyák számát, míg ők mindent megtettek a zavaró hatás csökkentése érdekében: magas kerítést létesítettek, más szobába költöztek az ingatlanon belül; ez azonban alkalmatlan volt a probléma megoldására. A rendkívül alacsony összegű sérelemdíj pedig álláspontjuk szerint nem vált ki jogkövető magatartást. Az elsőfokú ítéletben a kutyák létszámának csökkentésére megadott 60 napos határidő ismeretük szerint „nem kezdődött meg”, kutyák jelenleg is nagy számban találhatók az alperesi ingatlanon. Fellebbezésükben maguk is idézték a R. 14. §-ának (2) bekezdését, a sérelemdíj összegével kapcsolatban pedig utaltak a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.350/2007/3. számú ítéletére, amely zajhatás miatt 2007. évben 250 000 Ft kártérítést állapított meg. Másodlagosan hivatkoztak arra is, hogy az elsőfokú bíróság tévedett a perköltség számításánál, mivel pernyertességük 36,8%-os volt az általuk levezetett számítás szerint.

[28] Az I. és II. rendű alperesek fellebbezésükben kérték az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és a kereset elutasítását, továbbá az I. és II. rendű felperesek perköltségben történő marasztalását. A megállapított tényállással kapcsolatban előadták, hogy az I. és II. rendű felpereseknek is van 2 kutyája, a többi szomszédban pedig nem 2-3, hanem több kutya, de az utcában lovat is tartanak, K.-ban pedig nincs a létszámot korlátozó állattartási rendelet. Az ugyanakkor nem felel meg a valóságnak, hogy 2016. márciusában ne lett volna kutyájuk. Álláspontjuk szerint az elsőfokú ítélet indokolása nem tartalmazza, hogy a kutyák nyugodtak voltak a jegyző helyszíni szemléje során, 16 darab kutyánál többet pedig

soha nem tartottak, 22 kutyájuk nem volt. Az önkormányzat továbbá nem észlelt szaghatást, ennek ellenére a szakhatósági előírások szerint a kutyaürüléket is tartalmazó hulladékot el kellett szállítaniuk, az ebek oltási könyvét be kellett mutatniuk, át kellett alakítani a kutyakenneleket és megfelelő trágyatárolót kellett kialakítani, amelynek eleget is tettek. Vitatták, hogy köztudomású lenne, hogy 3-4 vagy annál nagyobb létszámú kutya tartása jelentős hang- és szaghatással jár, már csak azért is, mert a többi szomszéd és az utcában lakók nem tapasztaltak ilyet. Sérelmezték, hogy kizárólag az I. és II. rendű felperesek nyilatkozatán alapult az a megállapítás, hogy az alperesi ingatlanon tartott nagyobb létszámú kutya ugatása, vonyítása a lakóház valamennyi helyiségében zárt ajtók és lehúzott redőnyök mellett mind az éjszakai, mind a nappali időszakban hallható, e vonatkozásban szakértő kirendelését nem kérték, továbbá helyszíni szemle lefolytatására sem került sor. A becsatolt hangfelvételeken pedig koppanó hang hallatszik a kutyák ugatása előtt, amellyel a kutyákat provokálták. Ha pedig a kutyák folyamatosan ugatnának, ők sem tudnának pihenni, aludni, de ezt a többi szomszéd is kifogásolta volna. Az eljárás során az sem volt megállapítható, hogy az I. és II. rendű felperesek közötti harmonikus viszony mi miatt romlott meg, ha egyáltalán megromlott, a páterapeuta tanúvallomása sem volt egyértelmű a vonatkozásban, hogy viszonyuk az alperesi kutyatartás miatt romlott volna meg, annak más okának kell lennie, azonban az I. és II. rendű felperesek nem adták meg a páterapeuta részére a titoktartás alóli felmentést. A keresetlevél hatályos, 2019. áprilisi előterjesztésekor már eleget tettek a kutyaürülék elszállításával és tárolásával kapcsolatos kötelezettségeiknek, azt pedig már az ellenkérelmükben is vitatták, hogy megsértették volna az I. és II. rendű felperesek magánélethez és magánlakáshoz fűződő személyiségi jogait. A kutyák tartása, takarmányozása, elhelyezése és a kutyaürülék kezelése megfelelt a szabályoknak, a kutyákat rendszeresen mozgatják, megkapták a szükséges oltásokat, a II. rendű alperes továbbá különböző versenyekre viszi a kutyákat. Az I. rendű felperes hivatkozott egészségromlását pedig nem igazolták megfelelő orvosi dokumentációval és szakértővel, de azt sem, hogy kutyáik okozták állított sérelmeiket; ellenkezőleg az I. és II. rendű felperesek kamerázták be az alperesi ingatlant, illetve ők voltak azok, akik a kutyakenneleket dobálva, műanyag locsolókat összeütve és slaggal átlocsolva „besípoltatták” a kutyákat, hogy ugassanak, ezért még a megítélt 100 000-100 000 Ft sérelemdíj is jogalap nélküli. Az I. és II. rendű felperesek csak baráti tanúkat tudtak megjelölni, ezzel szemben az utcában több évtizede lakó szomszédok, akik nem „bulihangulatban” hallják és tapasztalják kutyáik viselkedését, semmiféle zavaró hanghatásról nem számoltak be. A kutyák jelző szerepet is betöltenek, amely nem folyamatos kutyaugatást és vonyítást jelent. Amikor egy nagyobb létszámú „bulizós” társaság megjelenik a kutyák környezetében, akkor valóban ugatással jelzik az illetéktelenek megjelenését, az ilyen bulik nagy hanghatással, zenehallgatással, nevetgéléssel valóban megzavarhatják a kutyákat. Az ugyanakkor nem nyert bizonyítást, hogy zavaró hanghatás jelentkezne a felperesi lakásban is, amelyet csak akkor lehetett volna megállapítani, ha szakértő méri a zajhatást; az I. és II. rendű felperesek azonban elzárkóztak ettől, hiszen a szakértő jelenlétében nem tudták volna ingerelni a kutyákat. Nyáron az egész környék nyitott ablaknál alszik, minden udvaron több kutya van (ahogy a felperes ingatlanon is 2), mégsem panaszkodott senki arra, hogy a kutyák miatt ne tudna aludni. A kertjét, udvarát és teraszát is mindenki zavartalanul használja, a jelenleg a felperesi lakásban lakó fiatal pár és gyermekeik is egész nyáron a teraszon, udvaron tartózkodtak, nem jelezték, hogy a kutyaugatás zavarná őket. Az I. és II. rendű felperesek közel egy éve nem laknak az ingatlanban, a helyükre költöző négy személyt azonban nem kérték tanúként, pedig a kutyák idegenként őket is megugatták első alkalommal, azóta nem. Az sem felel meg a valóságnak, hogy csak a II. rendű felperes költözött el az ingatlanból. Az ítéletben foglaltak szerint a magánélet sérelmét jelenti a házassági kapcsolatot, a családi életet ért negatív behatás, amelyet az I. és II. rendű felperesek nem tudtak bizonyítani, hiszen a páterapeuta sem tudta megmondani, hogy a

kutyák miatt romlott meg párkapcsolatuk. Hivatkoztak arra is, hogy betartották a R. 14. §-ának (2) bekezdésében foglaltakat, az utcából pedig egy tanút sem tudtak beidézteni, akik alátámasztották volna előadásukat. Az adathordozón becsatolt felvételeket jogszerűtlenül tették a tárgyalás anyagává, mivel nem járultak hozzá, hogy fénykép- és videófelveteleket készítsenek az ingatlanukról, azt pedig vitatták, hogy a Pp. 269. §-ának (4) és (5) bekezdései értelmében e bizonyítási eszközök olyan jelentős tényekre irányultak, amelyek beszerzése más módon (szemle vagy szakértői bizonyítás útján) csak aránytalan nehézségek árán lett volna lehetséges. Azt pedig mindvégig következetesen állították, hogy az I. és II. rendű felperesek hergelése miatt ugattak a kutyák, amelyet F. I. és F. K. tanúvallomása is alátámasztott, mint ahogy a kutyák a jegyzői bejárás során is nyugodtak és csendesek voltak. Az elsőfokú ítélet nem küszöböli ki ezen ellentmondásokat, de magyarázatát sem adja annak, hogy az I. és II. rendű felperesek törvénytelenül felvett videó és hangfelvételeit elfogadja a tényállás alapjául. E felvételek a per megindítását megelőzően készültek, az alperesi ingatlan udvara pedig nem olyan állapotban van, mint a kereset megindításakor. F. M. tanúvallomásából megállapítható, hogy a kutyák csak akkor ugattak, ha valamit jelezniük kellett, Sz. Z. pedig 2019. tavaszán nem mondott igazat a kutyaürülékdombbal kapcsolatban, mivel azt 2019. március 18-án elszállították. E két tanú továbbá az I. rendű felperes alkalmazottai, míg K. A. E. és R. Zs. az I. és II. rendű felperesek barátai, akik hétvégeként rendszeres szabadtéri programok alkalmával jártak a felperesi ingatlanon és észlelték a kutyák zavaró hatását, az elsőfokú bíróság azonban nem értékelte, hogy a felperesi ingatlanon a nyári időszakban hétvégeként rendszeresen tudtak szabadtéri programokat rendezni, azaz a kutyák nem zavarták mindennapi életüket. Az elsőfokú bíróság nem fogadta el F. K. vallomását, holott szomszéd, és a nap 24 órájában ott tartózkodik, ezért tud arról, hogy a kutyák nem okoznak zavaró hatást, illetőleg nem fogadta el F. I. tanút sem.

[29] Az I. és II. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben kérték az elsőfokú ítélet I. és II. rendű felperesek által fellebbezett részének helybenhagyását, emellett perköltségigényük is volt. Fenntartva a fellebbezésükben foglaltakat összegezték, hogy az I. és II. rendű felperesek szakértővel és az utcában lakó tanúk vallomásával nem bizonyították sem az alperesi jogsértést, sem annak rájuk gyakorolt hatását. Álláspontjuk szerint a Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.351/2007/3. számú ítéletében zajhatás miatt megítélt 250 000 forint kártérítés nem irányadó, mivel a jelen perben nem mérték a zajhatást.

[30] Az I. és II. rendű felperesek fellebbezési ellenkérelmükben kérték az elsőfokú ítélet általuk nem fellebbezett részének helybenhagyását, illetőleg kérték perköltségük megtérítését. Kiemelték, hogy a 4m3 mennyiségben elszállított kutyaürülék önmagában olyan jelentős, hogy nincs szükség további bizonyításra a szaghatást illetően. 2018. szeptember 26-án pedig a jegyzői határozat 16 kutyát, a 2020. február 17-i állatorvosi igazolás 12 kutyát igazolt, holott amennyiben a II. rendű alperes eleget tett volna korábbi vállalásának, legfeljebb 7 kutyája lehetett volna addigra (bár 1 kutya is képes a „személyhez fűződő jogok” megsértésére).

[31] A felperesi és az alperesi fellebbezés kisebb részben megalapozott.

[32] Az ítéltábla fellebbezés hiányában nem érintette azon ítéleti rendelkezéseket, amelyek a keresetet részben – 2 kutya tartását illetően – elutasították a személyiségi jogok megsértésének felróhatóságtól független szankciói (a jogsértés megtörténtének bírósági

megállapítása, a jogsértés abbahagyására, illetőleg a II. rendű alperes eltiltása, illetőleg ennek kapcsán történt kötelezése) körében.

[33] Fellebbezés hiányában is a felek tudomására hozta ugyanakkor a Pp. 370. §-ának (3) bekezdése alapján, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 342. §-ának (1) bekezdésében foglaltak ellenére anélkül rendelkezett ítéletében az I. rendű alperes jogsértéstől való eltiltásáról, hogy az I. és II. rendű felperesek ezzel összefüggő, a bíróság döntésére irányuló kereseti kérelmet terjesztettek volna elő. Az I. és II. rendű alperesek a Pf.6. sorszámú beadványukban bejelentették, hogy kéri az ítéltábla által észlelt eljárási szabálysértés figyelembevételét, amelyre tekintettel az ítéltábla az ítélet részbeni megváltoztatásával [Pp. 383. §-ának (2) bekezdése] mellőzte az I. rendű alperes jogsértéstől való eltiltását.

[34] Egyebekben az elsőfokú bíróság – az alább részletezett korrekciókkal – feltárta az ügy érdemi elbírálásához szükséges tényállást a perrendszerűen felajánlott bizonyítási indítványok alapján, és a kereset alapján nagyobbra helytálló következtetésre jutott az alperesi kutyatartás volumenének személyiségi jogokat sértő volta és jogkövetkezményei körében. Az ítéltábla túlnyomórészt egyetértett az elsőfokú ítélet indokaival; nem értett egyet ugyanakkor a tényállás részeként elfogadott egyedszámmal és annak felperesi életvitelben jelentkező valamennyi hatásával, a sérelemdíj összegével, illetőleg, hogy az ebek 2-nél nagyobb csoportban való tartása eleve jogsértőnek minősül. Mindezekre, továbbá a fellebbezésekben foglaltakra tekintettel az alábbiak hangsúlyozása szükséges.

[35] A tényállás annyiban korrekcióra szorult, hogy az alperesi fellebbezésben foglaltaknak megfelelően a II. rendű felperes odaköltözésekor is tartottak kutyát, amelyet az I. és II. rendű felperesek maguk is ekként adtak elő a keresetlevélben (3. oldal), de a II. rendű felperes személyes nyilatkozata is alátámasztott (43. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal). Emellett az I. és II. rendű alperes részben helytállóan hivatkoztak arra is a fellebbezésben, hogy 22 kutyájuk nem volt: a perfelvételi eljárás során is vitatták az I. és II. rendű felperesek perfelvétel során ekként módosított tényállítását (6. sorszámú beadvány 3. oldal), mivel hivatkozásuk szerint 12 kutyájuk volt (8. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal), majd a II. rendű alperes 19 eb tartását ismerte el az érdemi tárgyaláson (12. sorszámú jegyzőkönyv 10. oldal), amelyet meghaladó csoportos tartást az I. és II. rendű felperesek nem bizonyítottak, ezért az ítéltábla 19-ben fogadta el a csoportos tartás legmagasabb egyedszámát.

[36] Az I. és II. rendű alperesek e szerint alaptalanul vitatták a fellebbezésben, hogy nem tartottak többet 16 kutyánál, szükséges ugyanakkor annak megjegyzése, hogy a 16 egyedből álló csoport is falkaként hat a korábbiakban jelentősen kisebb egyedszámhoz képest, amelyet a tartás körülményei is befolyásolnak (pl. szükségletek elégtelen kielégítése, élettér szűkében növekvő agresszió). Az I. és II. rendű alperesek ugyanakkor alappal vitatták, hogy köztudomású tényként lenne ismert, hogy a „három-négy vagy annál nagyobb létszámú kutya tartása a fajtától függetlenül a létszámmal arányosan jelentős hang- és szaghatással jár” (elsőfokú ítélet [20] bekezdés). Az elsőfokú bíróság ugyanis nem erről, hanem ítéletének [55] bekezdésében foglaltak szerint arról tájékoztatta a feleket a Pp. 266. §-ának (4) bekezdése alapján, hogy köztudomású ténynek kell tekinteni, hogy „2-3 kutyánál jóval nagyobb zajhatást érhet el 6, 8, 10, 18 kutyából álló állomány, illetőleg (...) minél több kutyát tartanak egy bizonyos területen, annál koncentráltabban jelentkezik a szaghatás, amely a kutyák ürülékével, vizeletével, esetleges takarmányozásával összefüggésben észlelhető” (58. sorszámú jegyzőkönyv 3. oldal). Az elsőfokú ítéletben helytállóan rögzítettek szerint ezzel

szemben azonban az I. és II. rendű alperesek (ahogy az I. és II. rendű felperesek sem) nem ajánlottak fel ellenbizonyítást a Pp. 266. §-ának (4) bekezdése alapján, mint ahogy fellebbezésükben sem ezt vonták kétségbe, hanem az elsőfokú ítélet [20] bekezdésének előzőeket szűkítő megállapítását. Az ítéltábla ettől függetlenül hangsúlyozza ugyanakkor, hogy maga is köztudomásúnak tekinti, hogy az ebek 6 vagy annál nagyobb létszámban történő csoportos tartása esetén – az egyéni érzékenységtől függő zavaró hatáson is túlmutatva – „jóval nagyobb zajhatás és koncentrált szaghatás észlelhető” azzal, hogy ez (az alperesi fellebbezésben foglaltaknak megfelelően) jelentős mértékben függ egyebek mellett az ebek fajtájától, nemétől, viselkedésétől, a csoport összetételétől, tartásuk körülményeitől, amelyre vonatkozó bizonyítást azonban a felek – részben az alább kifejtettek szerint – nem ajánlottak fel az ellenbizonyításra vonatkozó figyelmeztetést követően. Mindezt nem cáfolja az sem, hogy – az alperesi fellebbezésben foglaltakkal ellentétben – az elsőfokú ítélet [10] bekezdésében rögzítettek szerint a jegyző 2018. szeptember 18-i szemléje alatt a kutyák „nyugodtan viselkedtek, csendben feküdtek”, mivel a szemlére érkezőket és onnan távozókat ugyanakkor megugatták (keresetlevélhez melléklet jegyzői határozat 2. oldal).

[37] Az elsőfokú bíróság megalapozottan jutott arra az álláspontra, hogy ahhoz, hogy – az egyébként a dologi jog (birtokháborítás) és a személyiségi jog talaján is fennálló alanyi jog mellett – a keresettel érvényesített jog és a kereseti kérelem alapján végrehajtható (de nem a végrehajtó szubjektív érzetére hagyatkozó) határozatot hozzon, az ítélet rendelkező részében meg kell határozni a személyiségi jogsértés objektív jogkövetkezményeinek küszöbét jelentő egyszámot (ahogy pl. a sérelemdíj is immateriális hátrányt konvertál materiálisan kifejezhető jogkövetkezménnyé vagy a bíróság korlátozza egy a „személyiségi” jogokat sértő üzlet nyitvatartási idejét). Ez pedig e tekintetben független attól is, hogy erre vonatkozó helyi szabályozás nincs érvényben, illetőleg, hogy az alperesi fellebbezési érvelés szerint az utcában lovat is tartanak, mivel az elsőfokú ítélet helytálló, de a fellebbezésekben sem vitatott érvelésének megfelelően az adott „zavarás” szükségtelen volta alapján kellett döntenie az ügyben, amely egyben azt is, jelenti, hogy a közigazgatási jogszabályoknak megfelelő kutyatartás is járhat a szomszédok szükségtelen, akár személyiségi jogaikat sértő zavarással, míg „falusias” környezetben bizonyos zavarást el kell viselniük a szomszédoknak is (pl. hajnali kakasszó).

[38] Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a fentiek alapján – külön bizonyítás hiányában – tévesen határozta meg ennek számszerűségét. Az I. és II. rendű felperesek nem folytattak érdemi bizonyítást a kutyák tartása körében alkalmazni kért jogkövetkezmény és terjedelme (lényegében az alperesi kutyatartás teljes megszüntetése) körében. Mindazonáltal az elsőfokú bíróság ennek hiányában is helytállóan értékelte a tanúvallomásokat, amelyek a köztudomásúlag is ismert tényeknek megfelelően számoltak be arról, hogy a lakókörnyezetben az addighoz képest kirívó, időszakosan közel húszas nagyságrendben tartott kutyák zaja és a velük járó bűz sérti a pihenéshez, a nyugodt lakókörnyezethez, illetőleg a magánszféra keretében kialakult [a R. 14. §-ának (2) bekezdésében is védett] rendhez, azaz a magánélet és a magánlakás zavartalanságához való személyiségi jogokat. Az I. és II. rendű felperesek megalapozottan hivatkoztak fellebbezésükben a magánélethez való jog fokozott védelmére, arra ugyanakkor nem, hogy az alperesi jogsértés során, 2018. augusztus 1-jén hatályba lépett, a magánélet védelméről szóló 2018. évi LIII. törvény is irányadó a jogvitára; átmeneti rendelkezés hiányában a már létrejött jogviszonyra [Ptk. 6:2. §-ának (1) bekezdése] nézve nem hatályosak az annak során hatályba lépett jogszabályi rendelkezések [a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 15. §-a (1) bekezdésének a) pontja].

[39] A bizonyítási érdek elsőfokú bíróság által helytállóan, a Pp. 265. §-a (1) bekezdésének megfelelően rögzített kiindulási alapja mellett (ítélet [41] bekezdése) ugyanakkor az I. és II. rendű alperesek helytállóan hivatkoztak arra a fellebbezésben, hogy – legalább – az alkalmazni kért jogkövetkezmények körében fellépő bizonytalanságok terén az I. és II. rendű felperesek terhére kell értékelni, hogy nem indítványozták szemle és zajszakértői bizonyítás lefolytatását, de nem kérték a környéken (főként a felperesi ingatlanban jelenleg) lakók tanúként történő meghallgatását sem. Mivel a lakókörnyezetben folyamatosan tapasztalhatóak különféle zajok, amelyek a mindennapi élethez tartozó tevékenységekkel szükségszerűen keletkeznek, annak szubjektív észlelésével (szemle) és/vagy a felperesi környezetben élők szubjektív észlelésének feltárásával (tanúbizonyítás) lehet meghatározni azt a szintet, amely alatt még a környezeti zaj elviselése egy lakókörnyezetben elvárható (Kúria Pfv.IV.21.532/2016/5. számú ítélete). Az elsőfokú bíróság által helytállóan idézett bírói gyakorlat alapján ezért a személyiségi jogi perben a zavarás tényének megítélése nem szakkérdés, az ugyanakkor részben objektív (szakértői bizonyítás), részben szubjektív módon (szemle, tanúmeghallgatás) bizonyítható, hogy a kért jogkövetkezmény(ek) mennyiben arányos(ak) e zavarás mértékét illetően, ideértve azt is, hogy abban mennyire játszik szerepet az I. és II. rendű felperesek esetleges egyéni érzékenysége.

[40] Emellett a feleknek kölcsönösen figyelemmel kell lenniük egymás jogaira és jogos érdekeire: az I. és II. rendű felperesek igényt tarthatnak személyiségi jogaik tiszteletben tartására, az I. és II. rendű alperesek pedig jogosultak kutyát tartani az alperesi ingatlanon. E körülmények között kell és lehetséges a jogok és érdekek összemérése. Ezen érdekösszemérés (Kúria Pfv.IV.22.555/2017/8. számú ítélete) során – a fentiek szerinti bizonytalanságok mellett – különösen nem mellőzhető annak az alperesi érdeknek, egyben a II. rendű alperes azon józan belátásának figyelembevétele, amely szerint a felperesi érdekeket is figyelembe véve a jövőben 5 kutyát kívánnak tartani (12. sorszámú jegyzőkönyv 10. oldal). Az ítéltábla a teljesség kedvéért rögzíti, hogy F. K. elsőfokú bíróság által megalapozottan ellentmondásosnak ítélt tanúvallomása szerint (aki vallomása szerint bejárással rendelkezik az alperesi ingatlanra, de csak 1, illetőleg sétáltatni 2 kutyát látott – 19. sorszámú jegyzőkönyv 22. és 24. oldalai) „mostanában” (2020. február 6-i vallomástétel, amikor az alperesi nyilatkozat szerint a kutyák létszámát 8-ra csökkentették – 39. sorszámú beadvány 1. oldal) az I. rendű alperes „nagyon ideges, idegesíti a helyzet, hogy nem férnek el a kutyáktól” (19. sorszámú jegyzőkönyv 25. oldal). Mindezeket mérlegelve az alperesi ingatlanon történő csoportos ebtartás egyedszám 5-ben határozható meg olyanként, amely nem eredményezi a keresettel érvényesített személyiségi jogok sérelmét, illetőleg az ennek alapján elrendelt korlátozás arányos a megállapított jogsértésekkel. Az ítéltábla a teljesség kedvéért rögzíti, hogy amennyiben az alperesi részről nem tartják be e korlátozásokat, az egyrészt végrehajtási kérdés, másrészt újabb felperesi igényeket alapozhat meg szükségtelen zavarás esetén (Kúria Pfv.IV.22.555/2017/8. számú ítélete).

[41] Az I. és II. rendű alperesek megalapozatlanul hivatkoztak arra, hogy – a zavarás köztudomásúlag elfogadott hátrányain túl – kizárólag az I. és II. rendű felperesek személyes nyilatkozata támasztotta alá, hogy a kutyatartás fentiek szerinti hatásai a felperesi lakóingatlanon belül is jelentkeztek. Barátaikként K. Zs. és K. A. E. tanúk az I. és II. rendű felperesektől származó ismeretük alapján számoltak be arról, hogy az ugatás miatt nem tudnak aludni (19. sorszámú jegyzőkönyv 17-21. oldal), K. Zs. tanúvallomása szerint pedig az ugatás „kinn a teraszon ülve az igazán zavaró” (19. sorszámú jegyzőkönyv 18. oldal), K. A.

E. pedig akként nyilatkozott, hogy „a kinti lét az már élvezhetetlen volt” (19. sorszámú jegyzőkönyv 20. oldal). Az elsőfokú ítéletében is megemlítette Gy. K. (az I. rendű felperes munkatársa) részletesen beszámolt ugyanakkor arról a tanúvallomásában (19. sorszámú jegyzőkönyv 14. oldal), hogy az ugatás az utcán kevésbé, a felperesi ingatlan előkertjében már intenzívebben volt hallható (amely magyarázatul szolgál arra is, hogy a szembe szomszédok nem érzik zavarónak az ugatást), de a házban is zavaró volt, az I. felperes pedig neki is ezt adta elő kialvatlansága okaként. Mindezek ugyanakkor összevetve az I. és II. rendű felperesek részéről elmaradt bizonyításból eredő bizonytalansággal, valamint az egyéb peradatokkal (pl. a kutyák nyugodt viselkedése a jegyzői szemle egy részében) arra engednek következtetni, hogy a kutyák alkalmanként az éjszakai pihenésben is zavarták az I. és II. rendű felpereseket, amely zavarás (csukott nyílászárók esetén) fokozottabban a lakáson kívül jelentkezett. Mindezek miatt – különösen a fentiek szerint elmulasztott bizonyítás hiányában – az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően nem volt elfogadható a tényállás részeként az a kizárólag az I. és II. rendű felperestől közvetlenül vagy közvetve származó peradat sem, hogy 2018. tavaszától kezdődően 4,5 – 5 órát aludtak éjszakánként. A Pp. 279. §-ának (1) bekezdése szerint ugyanis a bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak és perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződése szerint állapítja meg. Az alperesi fellebbezésben a teljes perbeli időszakra vonatkozó tényállással kapcsolatban kért felülbírálat alapján megállapítható az is, hogy elsőfokú bíróság mérlegelésétől eltérően nem 2018. tavaszától, hanem 2018. nyaratól állapítható meg a kutyák zavaró hatása: maga a keresetlevél (4-5. oldal) és nagyjából a felperesi fellebbezés (3. oldal) is ekkorra teszi ennek időpontját, de a legkorábbi hangfelvételek is 2018. júniusában készültek.

[42] Az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. rendelkezéseit, amikor – a kizárólag ugatást rögzítő, ezért személyiségi jogokat nem érintő hangfelvételek mellett – jelentőséget tulajdonított az I. és II. rendű felperesek által becsatolt fénykép- és videofelvételeknek is. A kialakult bírói gyakorlat szerint a jogsértő magatartásról készült videofelvétel bizonyítékként való felhasználása nem minősül visszaélésnek a jogsértővel szemben, e körben nem sérti a személyiségi jogokat, mivel azok védelme elé helyezi az igazság kiderítésének és érvényesülésének közérdeket szolgáló jellegét (Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.585/2018/3. számú ítélet). Ehhez képest is az elsőfokú ítéletben helytállóan rögzítetteknek megfelelően e felvételek kifejezetten a jogsértő „környezet bemutatására koncentrálnak”, azokon az I. és II. rendű alperesek, illetőleg mások nem láthatóak. Ettől függetlenül is bár tény, hogy a kutyák felperesi lakókörnyezetre gyakorolt aktuális hatása szemle vagy szakértői bizonyítás során felderíthető lett volna, az akkor aktuális állapot képi rögzítését indokolta a kutyák csoportjának dinamikus változása, amelyről utóbb az I. és II. rendű alperesek is ellentmondásosan számoltak be a fentiek szerint.

[43] Az ítéltábla a kutyák esetleges provokációjával kapcsolatos alperesi fellebbezési érvelés kapcsán egyrészt visszautal a csoportos ebtartással kapcsolatos köztudomású tényekre, másrészt utal az egyéb peradatok (jegyzői szemle megállapításai) mérlegelése mellett az alábbi tanúvallomásokra is. F. M. J. vallomása szerint (19. sorszámú jegyzőkönyv 12. oldal) más kutyák ugatása, utcai mozgás (pl. postás), de akár egy „köhintés” is kiváltotta a kutyák (nem folyamatos) ugatását. Sz. Z. tanúként már nem tudta felidézni, hogy milyen inger hatására, de ugatás 5-6 órán keresztül szinte végig hallható volt (19. sorszámú jegyzőkönyv 16. oldal). K. Zs. vallomása szerint kutyák külön ok nélkül ugattak, a körülményeik viszont elkeserítőek voltak (19. sorszámú jegyzőkönyv 18. oldal). K. A. E.

pedig arról számolt be a vallomásában, hogy a kutyák egymást hergelték (19. sorszámú jegyzőkönyv 19. oldal). Bár az I. és II. rendű alperesek helytállóan hivatkoztak rá, hogy e tanúk nem helyben lakóként számoltak be a kutyák zavaró hatásáról, ezért az általuk észlelték általános megállapításokra kevésbé alkalmasak, mint a fent rögzített bizonyítási módok alapján beszerezhető bizonyítási eszközök, ugyanakkor vallomásuk a zavaró hatás mibenléte mellett alátámasztotta azt is, hogy a szokatlanul és indokolatlanul nagy számban tartott kutyák külön „provokáció” nélkül is zajterhelést jelentettek. Az alperesi fellebbezésben foglaltaktól eltérően az elsőfokú bíróság okszerűen fogadta el a kerítés javításánál eljáró F. M. J. és Sz. Z. tanúvallomását, akik vallomásuk szerint nem alkalmazottai, hanem munkatársai az I. rendű felperesnek (19. sorszámú jegyzőkönyv 11. és 15. oldal). Nincs időbeli ellentmondás Sz. Z. tanúvallomásában sem, hiszen a 2019. március 18-i hulladékszállításhoz képest, a már eredetileg 2019. március 14-én előterjesztett keresetlevél beszámol a kerítés cseréjéről (5. oldal), azaz Sz. Z. a 2019. tavaszi (azaz akár márciusi) közreműködése során láthatta a „kutyáürülékdombot”. Az ítéltábla emellett F. K. tanúvallomásával kapcsolatban visszautal az elsőfokú ítélet helytálló indokaira és a fent rögzítettekre, míg F. I. vallomása kapcsán az alperesi fellebbezés nem tartalmaz érvelést, az ítéltábla a teljesség kedvéért visszautal ugyanakkor Gy. K. fentiek szerint értékelt tanúvallomására (19. sorszámú jegyzőkönyv 14. oldal), amely szerint az ugatás az utcán kevésbé, a felperesi ingatlan előkertjében már intenzívebben volt hallható.

[44] Az alperesi fellebbezés a vonatkozásban is megalapozott volt, hogy M.-né Sz. I. „coach” nem a hivatkozott párkapcsolati válság körében felmerülő szakkérdések megválaszolására hivatott igazságügyi szakértőként járt el, hanem az általa tapasztalt tények vonatkozásában tett tanúvallomást (54. sorszámú fellebbezés 2-4. oldal), amely szerint az I. és II. rendű felperesek elmondása alapján számolt be a kutyák párkapcsolatot is elnehezítő zavaró hatásáról. Külön szakértői bizonyítás hiányában ugyanakkor csupán annyi állapítható meg a fentiek szerint értékelt tanúvallomások alapján, illetőleg köztudomású tényként, hogy a felperesi életvitelt zavaró hatás elviselésének mindennapi kényszeréből adódó feszültség érintette (megterhelte) az I. és II. rendű felperesek háztársai kapcsolatát is.

[45] A bizonyítás eredményének mérlegelése körében fent rögzítettek közül kiemelendő az I. és II. rendű felperesek fellebbezése miatt, hogy a Pp. korábban idézett 279. §-ának (1) bekezdése értelmében a bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak (és perben tanúsított magatartásának) a per tárgyalása során megismert bizonyítékokkal és egyéb peradatokkal való egybevetésével, azok egyenként és összességében történő értékelése alapján állapítja meg. E szerint az I. és II. rendű felperesek nem vagyoni sérelmeikre vonatkozó személyes nyilatkozata önmagában nem bír bizonyító erővel, a bizonyítással felmerülő kételyek mellett pedig a fellebbezésükben is hivatkozott tanúvallomások nem voltak alkalmasak valamennyi hátránykör maradéktalan bizonyítására. Arra ugyanakkor megalapozottan hivatkoztak, hogy a megítélt sérelemdíj nem alkalmas a bizonyított és köztudomásúlag ismert nem vagyoni sérelmeik kiegyenlítésére.

[46] A Ptk. 2:52. §-ának (3) bekezdése szerint a sérelemdíj mértékét a bíróság az eset körülményeire - különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és környezetre gyakorolt hatására - tekintettel, egy összegben határozza meg. A kirívóan nagy számban tartott kutyák hang- és szaghatása közel 2 éven keresztül terhelte az I. és II. rendű felperesek életvitelét, amely olyan behatást jelentett az addigi háborítatlanságban (nyugalomban) megélt magánszférájukban, amely akadályozta magánéletük teljes kibontakozását, életfeltételeik gyakorlásának addigi rendjét,

magánszférájuk szabad és teljes, igényeik szerinti megélését. Az elsőfokú bíróság által részben helytállóan értékelteknek megfelelően ugyanis nyugodt lakókörnyezet hiányában az I. és II. rendű felperesek pihenésének és kikapcsolódásának körülményei jelentősen megváltoztak, a továbbiakban nem látták vendégül barátaikat, de párkapcsolatukban is feszültséget okozott ezek mindennapi megélése, az I. és II. rendű alperesek pedig többszöri kérésük ellenére sem szüntették meg a jogsértő állapotot. Mindezek az alperesi fellebbezésben foglaltakkal ellentétben el nem bagatellizálható sérelmeket jelentenek, még ha több olyan döntés is ismert a bírói gyakorlatból, amelyben – a perbelinél jelentősen kisebb zavarás mellett – nem ítélték meg sérelemdíjat/nem vagyoni kártérítést (Kúria Pfv.I.22.201/2017/7. számú ítélete, Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.21.106/2016/7-II. számú ítélete). A Debreceni Ítéltábla I. és II. rendű felperesek által idézett Pf.I.20.351/2007/3. számú ítéletében meghatározott 250 000 Ft nem vagyoni kártérítés pedig – az alperesi fellebbezési ellenkérelemben foglaltaknak megfelelően – annyiban nem irányadó, hogy ott a zajterhelésre vonatkozó mérési eredmények pontos képet adtak a zavaró hatásról; ennek megfelelően (esetenként egyéb zavaró hatással, pl. fényhatással együtt) ismert a bírói gyakorlatból magasabb összegű nem vagyoni kártérítés (pl. a Legfelsőbb Bíróság Pfv.III.20.569/2009/6. számú ítéletében bizonyított oksági kapcsolatban álló egészségkárosodás esetén 1 000 000 Ft, a Pfv.IV.20.515/2013/7. számú ítélet szerint 600 000 Ft, a Kúria Pfv.IV.22.555/2017/8. számú ítéletében közvetlen szomszéd esetén 500 000 Ft). A zavaró hatásra vonatkozó pontos kép – jellemzően szakértői bizonyítás – hiányában a Legfelsőbb Bíróság a Pfv.III.20.887/2010/5. számú ítéletében 2000-2004. év közötti zajártalom esetén 100 000 Ft, a Pfv.III.20.650/2014/6. számú ítéletében 2010-2011. évi, kifejezetten éjszakai ugatás esetén 200 000 Ft nem vagyoni kártérítést ítélt meg.

[47] Az ítéltábla a kifejtett okok alapján személyenként 200 000 Ft összegben találta megalapozottnak a sérelemdíj iránti kereseti kérelmet, míg a személyiségi jogsértés felróhatóságtól független szankciói körében a jogsértő kutyatartás mértékét 5-nél nagyobb csoportban határozta meg.

[48] Részben ennek következtében az alábbiak szerint alakul a felek pernyertességének/pervesztességének aránya. A megállapítási kereset (virtuálisan 600 000 Ft pertárgyértékkel) és a jogsértés (azaz a tényleges kereseti kérelem szerint a kedvtelés mértékét meghaladó létszámú kutya tartásának) abbahagyására vonatkozó kereset (virtuálisan 600 000 Ft pertárgyértékkel) vonatkozásában az I. és II. rendű felperesek pernyertessége teljes; az I. rendű alperes „teljes” ebtartástól való eltiltására vonatkozó kereset (virtuálisan 600 000 Ft pertárgyértékkel) a legmagasabb egyedszámhoz (19) viszonyítva az I. és II. rendű felperesek esetében 75% (azaz 450 000 Ft), az alperesi oldalon 25% (azaz 150 000 Ft) pernyertességet eredményez; az összesen 4 000 000 Ft sérelemdíjhoz viszonyítva pedig az I. és II. rendű felperesek 400 000 Ft, az I. és II. rendű alperesek 3 600 000 Ft erejéig minősülnek pernyertesnek. Összesítve az I. és II. rendű felperesek pernyertessége 2 050 000 Ft, az I. és II. rendű alperesek pernyertessége 3 750 000 Ft alapulvételeivel, azaz 35-65% arányban áll fenn. A felperesi oldalon a díjrendelet 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a jogi képviselővel kötött megbízási szerződés alapján a tényleges, 4 000 000 Ft pertárgyérték 7,5%-a + áfa mértékben felszámított 381 000 Ft a pernyertességük (35%) arányában 133 350 Ft áthárítható perköltséget eredményez a Pp. 83. §-ának (2) bekezdése alapján. Az alperesi oldalon a díjrendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja alapján (5%) áfa nélkül felszámított ügyvédi munkadíj 200 000 Ft, amely a pernyertességük arányában (65%) 130 000 Ft áthárítható költséget jelent. Ez alapján az ítéltábla mellőzte az I. és II. rendű felperesek perköltség viselésére történő kötelezését, mivel ugyanakkor a pernyertesség és a pervesztesség aránya

közötti különbség, valamint a felek javára meghatározott perköltségek összege közötti különbség nem jelentős, az ítéltábla a Pp. 83. §-a (2) bekezdésének 2. mondata alapján úgy rendelkezett, hogy egyik fél sem köteles perköltség megtérítésére. Bár az elsőfokú bíróság nem rendelkezett ítéletében a perköltségviselés teljesítési határidejéről, ez az előzőek miatt nem szorult külön korrekcióra.

[49] A pervesztesség korrigált aránya miatt szükséges volt határozni a le nem rótt illetékről is a Pp. 383. §-ának (6) bekezdése alapján.

[50] Az ítéltábla mindezek alapján részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján.

[51] A felperesi fellebbezés pertárgyértéke 3 800 000 Ft, az alperesi fellebbezés pertárgyértéke (mivel a sérelemdíj támadott összege kevesebb, mint a támadott objektív jogkövetkezményekre számított meg nem határozható pertárgyérték) 600 000 Ft volt, amelyek egyben a fellebbezési illeték alapjául szolgálnak. Az utóbbi azonban ténylegesen 4 ítéleti rendelkezést érintett (ezért a feleket megillető perköltség meghatározásánál az alábbiak szerint jönnek számításba): a jogsértés megállapítását 600 000 Ft virtuális pertárgyértékkel, a jogsértés abbahagyására kötelezést 600 000 Ft virtuális pertárgyértékkel, a II. rendű alperes eltiltására vonatkozó rendelkezéseket 600 000 Ft virtuális pertárgyértékkel és a sérelemdíjban való marasztalást 200 000 Ft virtuális pertárgyértékkel. Ezek közül a felperesi fellebbezés vonatkozásában a felperesi oldal pernyertessége 200 000 Ft, az alperesi oldal pernyertessége 3 600 000 Ft erejéig áll fenn. Az alperesi fellebbezés kapcsán a megállapításra, a jogsértés abbahagyására és az eltiltására vonatkozó rendelkezések esetében az I. és II. rendű felperesek pernyertessége 40 – 40 - 40% (azaz 240 000 – 240 000 – 240 000, összesen 720 000 Ft), míg az alperesi oldalon ugyanez 60-60-60% (azaz 360 000 – 360 000 – 360 000, összesen 1 080 000 Ft), a sérelemdíj vonatkozásában pedig a felperesi oldal pernyertessége 100%-os (azaz 200 000 Ft). Összesítve az I. és II. rendű felperesek pernyertessége 1 120 000 Ft, az I. és II. rendű alperesek pernyertessége 4 680 000 Ft alapulvételével 19-81% arányban áll fenn. A felperesi oldalon a díjrendelet 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján a jogi képviselővel kötött megbízási szerződés alapján a tényleges, 4 400 000 Ft pertárgyérték 3,75%-a + áfa mértékben felszámított 209 550 Ft a pernyertességük (19%) arányában 39 814 Ft áthárítható perköltséget jelent. Az alperesi oldalon a díjrendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján 2,5%-ban felszámítható ügyvédi munkadíj 110 000 Ft, amely a pernyertességük arányában (81%) 89 100 Ft áthárítható költséget jelent. A kettő különbözeteként az ítéltábla az I. és II. rendű felpereseket kötelezte perköltség fizetésére a Pp. 83. §-a (2) bekezdésének 1. mondata alapján.

[52] Ugyanez a felek önálló fellebbezései alapján elkülönülő illetékalapra [az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. §-ának (1) bekezdése és (3) bekezdésének c) pontja] vetített, a perben fennálló tárgyi illetékjeljegyzési jog miatt feljegyzett illeték szempontjából az alábbiakat jelenti. A felperesi fellebbezés 304 000 Ft fellebbezési illetékéből pervesztességük alapján a felperesi oldal 3 600 000 Ft alapján (*8%) 288 000 Ft, az alperesi oldal 200 000 Ft alapján (*8%) 16 000 Ft köteles viselni. Az alperesi fellebbezés 48 000 Ft illetékéből a fent rögzített pernyertességi (pervesztességi) arányból számolva (felperesi oldal esetében: $920\,000/2\,000\,000=46\%$, az alperesi oldal esetében: $1\,080\,000/2\,000\,000=54\%$) az I. és II. rendű felperesek 25 920 Ft, az I. és II. rendű alperesek 22 080 Ft fellebbezési illeték viselésére kötelesek. Összesítve a felperesi oldalon 313 920 Ft, az alperesi

oldalon 38 080 Ft illetékkötelezettség keletkezett, amelyből ugyanakkor az I. és II. rendű alperesek a fellebbezés előterjesztésekor megfizettek 25 000 Ft-ot; ezzel csökkentve az I. és II. rendű alperesek illetékkötelezettsége 13 080 Ft. Az ítéltábla mindezek viselésére a Pp. 102. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte a feleket.

Debrecen, 2021. május 6.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Árok Krisztián s.k. előadó bíró, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. bíró